

MAANVILJELIJÄIN VELKAANTUMINEN
VUODEN 1931 LOPUSSA

HELSINKI 1932

MAANVILJELIJÄIN VELKAANTUMINEN
VUODEN 1931 LOPUSSA

HELSINKI 1932
VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINO

ALKUSANAT.

Täten saatetaan julkisuuteen maanviljelijäin velkaantumista v:n 1931 lopussa koskeva tilasto. Aineiston käyttelyä on lähinnä johtanut allekirjoittanut v. t. yliaktuaari Ekelund, joka on myöskin laatinut tekstiesityksen.

Helsingissä, Tilastollisessa päätoimistossa, elokuussa 1932.

Martti Kovero.

V. Lindberg:

E. Ekelund.

JOHDANTO.

Valtioneuvoston määräyksestä on Tilastollinen päätoimisto laatinut tilaston maanviljelijäin velkaantumisen. Tämä tutkimus perustuu niihin veroilmoituksiin, jotka on jätetty tulo- ja omaisuusverolautakunnille vuonna 1932. Tiedot koskevat siis joulukuun 31 päivänä 1931 olleita velkoja. Veroilmoituksista on otettu tiedot kaikkien varsinaisten itsenäisten maanviljelijäin omassa hallinnassa olevien peltojen, luonnonniittyjen, metsämaiden, muunlaisten maiden ja muiden hallinnassa olevien maiden pinta-alasta sekä varojen, velkojen ja netto-omaisuuden suuruudesta. Käytettävissä olleen ajan lyhyyteen ja kustannuksiin katsoen on ollut välttämätöntä rajoittaa tutkimus määrättyjä kuntia käsittäväksi. Tähän edustavaan tilastoon on kunnat valittu sillä perusteella, miten suuri kyseessä olevien kuntien maanviljelijäin luku on verrattuna läänin ja koko maan maanviljelijäin lukuun, sekä näiden kuntien varallisuussuhteiden mukaan, sellaisina kuin nämä ilmenevät verotilastosta. Tutkimuksen tultua suoritetuksi on käynyt selville, että tilastossa huomioonotettujen maanviljelijäin luku oli prosenttina läänin verotettujen maanviljelijäin koko luvusta: Uudenmaan läänissä 13 %, Turun-Porin läänissä 13 %, Ahvenanmaalla 7 %, Hämeen läänissä 11 %, Viipurin läänissä 11 %, Mikkelin läänissä 13 %, Kuopion läänissä 18 %, Vaasan läänissä 13 % ja Oulun läänissä 10 %.

Kunnat on tässä tilastossa ryhmitetty, käyttäen samaa maatalousmaantieteellistä jakoa kuin tohtori O. W. Willandt tutkimuksessaan „Maatalouden velkaantumisesta Suomessa”, seuraaviin 5 alueeseen: Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Kaakkois-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi.

Etelä-Suomeen kuuluvat: Inkoo, Degerby, Pusula, Mäntsälä, Lappträsk, Taivassalo, Laitila, Piikkiö, Kuusjoki, Hämeenkyrö, Huittinen, Loimaa, Nousiainen, Teisko, Pälkäne, Tammela, Kuhmoinen, Asikkala ja Sund.

Sisä-Suomeen kuuluvat: Jaala, Kullaa, Jämijärvi, Savitaipale, Hartola, Kangasniemi, Sääminki, Juuka, Karttula, Kitee, Kiuruvesi, Lipäri, Tuusniemi, Alavus, Viitasaari ja Multia.

Kaakkois-Suomeen kuuluvat: Kuolejärvi, Miehikkälä, Kirvu, Valkjärvi ja Jaakkima.

Pohjanmaahan kuuluvat: Kurikka, Kauhajoki, Närpiö, Isokyrö, Kauhava, Kaustinen, Tyrnävä, Kuivaniemi, Alavieska ja Nivala.

Pohjois-Suomeen kuuluvat: Soanlahti, Sotkamo, Ylitornio, Kuolajärvi ja Kittilä.

Tutkimukseen kuului myös Puolanka, Oulun lääniä, mutta tämän kunnan veroilmoitusten huomattiin olevan niin epätäydellisiä, ettei niitä ensinkään voitu käyttää. Samoin oli Mikkelin läänissä olevan Jäppilän veroilmoitusten laita; tämän kunnan veroilmoitukset muodostivat niin pienen murto-

osan veronalaisten henkilöiden kokonaisluvusta, että käytettävissä olevaa aineistoa ei voitu katsoa kunnan yleisiä olosuhteita valaisevaksi.

Aineiston luotettavuus.

Kun tutkimus pantiin alkuun jo kuluvan vuoden huhtikuun alussa, eivät verotuslautakunnat vielä olleet ehtineet käsitellä melkoista osaa veroilmoituksista. Niiden veroilmoitusten lukumäärä, joihin merkittyjä eriä verotuslautakunnat eivät vielä olleet vahvistaneet, oli luonnollisesti suurin niillä alueilla, joista veroilmoitukset oli aikaisimmin lähetetty Päätoimistoon, s. o. Etelä- ja Pohjois-Suomessa. Mitä Pohjois-Suomeen tulee, on myös otettava huomioon, että verotuslautakuntien työ valtakunnan pohjoisosassa ei laadultaan vielä ole samalla tasolla kuin etelämpänä; jo tämän nojalla on ymmärrettävää, että Pohjois-Suomen veroilmoituksissa täytyy esiintyä paljon puutteellisuuksia.

Taululiitteeseen n:o 1 on otettu kaikki varsinaiset itsenäiset maanviljelijät niistä kunnista, mitkä tilasto käsittää. Kun tähän tauluun siten sisältyy sellaisiakin maanviljelijöitä, joiden veroilmoituksia verotuslautakunnat eivät olleet tarkastaneet, on osaan tämän taulun tietoja suhtauduttava jonkin verran varovaisesti. Mitä velkoihin tulee, esiintyy useita tapauksia, jolloin veroilmoituksen antaja on merkinnyt tulojen vähennykseksi sellaisten velkojen koron, joita ei ole ensinkään veroilmoitukseen merkitty. Todennäköisesti selittää tämän ainakin näennäisen epä johdonmukaisuuden usein se, että mainitut velat on vuoden kuluessa kokonaan maksettu. Sellaisissa tapauksissa tietenkin merkitään vuoden kuluessa suoritettu korko tulon vähennykseksi, kun sen sijaan vuoden lopussa ei enää esiinny yhtään velkaa. Toisinaan on näissä tapauksissa kysymys maanviljelijöistä, joiden omaisuus on pienempi kuin alhaisin verotettava määrä eli 40 000 markkaa. Täl-

löin ovat sekä veroilmoituksen antajat että verotusviranomaiset usein jättäneet täyttämättä kaavakkeen velkoja koskevat kohdat. Tämä seikka ei kuitenkaan merkitse paljoa, koska maanviljelijöitä, joiden varat olivat alle 40 000 markan, oli sängen vähän. Samoin ovat veroilmoituksen antajat ja verotuslautakunnat myös usein jättäneet ilmoittamatta varojen ja netto-omaisuuden suuruuden, usein siitä syystä, ettei verotettava omaisuutta ole ensinkään ollut. Milloin on kysymys niistä veroilmoituksista, joita verotuslautakunnat eivät olleet ehtineet tarkastaa ennen niiden käsittelyä Tilastollisessa päätoimistossa, ovat varoja ja netto-omaisuutta koskevat tiedot useissa tapauksissa olleet liian alhaisia, niin että verotusviranomaiset ovat katsoneet välttämättömäksi huomattavasti korottaa niitä, kuten on käynyt selville eräiden kuntien veroilmoitusten myöhemmin toimitetusta täydentävästä tarkastuksesta. Tämä jälkitarkastus on toiselta puolen osoittanut, että velkoja — tai velattomuutta — koskevia tietoja verotuslautakunnat ovat vain parissa poikkeustapauksessa muuttaneet. Onkin aivan luonnollista, että verovelvolliset eivät yleensä jätä velkojaan merkitsemättä, kun heillä on suoranaista taloudellista etua niiden mahdollisimman tarkasta ilmoittamisesta. Edellä esitetyn huomioon ottaen on taululiitteessä n:o 1 velattomiin maanviljelijöihin viety nekin tapaukset, jolloin ei ole ilmoitettu eikä verotuslautakuntakaan ole merkinnyt mitään velkaa — katsomatta siihen, onko koron maksua ilmoitettu vai ei. Kaikki epävarmat tapaukset on kuitenkin mainittu tauluun liitetyissä nooteissa.

Kun, kuten edelläsanotusta käy selville, velat melkein poikkeuksetta on ilmoitettu, mutta varat ja netto-omaisuus sen sijaan on merkitty liian alhaisiksi arvioituina tai niitä ei ole ensinkään ilmoitettu, on selvää, että velkojen ja varojen välinen suhde taululiitteessä n:o 1 näyttää epäedullisemmalta kuin mitä se todellisuudessa on.

Jotta saataisiin mahdollisimman varma peruste niille johtopäätöksille, joita tämän tilaston nojalla voidaan tehdä, on vielä lisäksi laadittu taululiite n:o 2, johon on otettu vain ne maanviljelijät, joiden veroilmoitukset verotuslautakunnat ovat tarkastaneet ja vahvistaneet. Sellaisten veroilmoitusten lukumäärä on joka tapauksessa niin suuri, että sitovia johtopäätöksiä voidaan jo niiden nojalla tehdä.

Nyt mainittujen maanviljelijäinkin varoista ja netto-omaisuudesta puuttuu hyvin monessa tapauksessa tietoja, mikä, kuten sanottu, usein riippuu siitä, että kysymyksessä olevien henkilöiden omaisuus on ollut pienempi kuin alin verotettava määrä, 40 000 markkaa, minkä vuoksi ei veroilmoituksen antajilla eikä verotusviranomaisilla ole ollut syytä merkitä varojen ja netto-omaisuuden arvoa. Tilojen pinta-alaa ja velkojen määrää koskevia tietoja on kuitenkin saatu useimmissa tapauksissa taululiitteeseen n:o 2 otetuista maanviljelijöistä. Kun nämä tiedot ovat tärkeimmät velka-suhteita tutkittaessa, on tässä kysymyksessä

olevaa aineiston osaa pidettävä erittäin luotettavana ja valaisevana.

Tutkimuksen tulokset.

Tutkimus käsitti kaikkiaan 25 307 maanviljelijää, joista 6 683 kuului Etelä-Suomeen, 9 586 Sisä-Suomeen, 3 170 Kaakkois-Suomeen, 4 565 Pohjanmaahan ja 1 303 Pohjois-Suomeen. Keskimäärin on noin kymmenen prosenttia koko maan maanviljelijöistä otettu tilastoon.

Eri alueiden väliset eroavaisuudet maanviljelyksen merkitykseen katsoen tulevat myös hyvin näkyviin siinä, että 0.25—10 peltotehtaarin luokkiin kuului Pohjanmaalla 40.0 %, Etelä-Suomessa 46.5 %, Sisä-Suomessa taas 74.8 %, Kaakkois-Suomessa 77.9 % ja Pohjois-Suomessa 89.6 % maanviljelijäin lukumäärästä. Prosentteina tilastoon otettujen tilojen koko pinta-alasta oli maanviljelijäin omassa hallinnassa olevaa peltomaata, luonnonniittyä, metsämaata ja muunlaista maata sekä muiden hallinnassa olevaa maata:

	Peltoa.	Omassa hallinnassa			Muiden hallinnassa.	Yhteensä.
		Luonnonniittyä.	Metsämaata.	Muunlaista maata.		
		Prosentteina.				
Etelä-Suomi	26.7	2.1	69.7	1.4	0.1	100.0
Sisä-Suomi	9.5	3.1	83.9	2.7	0.8	100.0
Kaakkois-Suomi	15.7	3.2	79.9	1.1	0.1	100.0
Pohjanmaa	29.0	3.2	63.9	3.6	0.3	100.0
Pohjois-Suomi	2.7	5.2	88.7	3.3	0.1	100.0

Näistä luvuista ilmenee selvästi, kuinka peltomaa muodostaa paljon suuremman osan koko pinta-alasta Pohjanmaalla ja Etelä-Suomessa, kun taas metsämaa on valitsevana Pohjois-, Sisä- ja Kaakkois-Suomessa.

Taululiitteistä nähdään, että kaikista tilastoon otetuista maanviljelijöistä 12 307 oli aivan velattomia. Jos otetaan huomioon vain ne maanviljelijät, joiden veroilmoitukset verotuslautakunnat olivat lopullisesti tarkastaneet, oli vastaava luku 7 015. Seu-

raavassa taulussa esitetään eri alueista prosenttiluvut, jotka osoittavat, kuinka monet, prosentein lausuttuna, kaikista maanviljelijöistä ja niistä maanviljelijöistä, joiden veroilmoitukset verotuslautakunnat olivat tarkastaneet, olivat aivan velattomia. Tietenkin on jälkimmäisillä luvuilla suurempi todistusarvo. On kuitenkin otettava huomioon, että luvut ovat vain likimääräisiä, koska tilasto on edustava ja käsittää vain määrätyt kunnat.

Taulukko n:o 1.

Peltoa, ha	Velattomien luku %:na kaikista maanviljelijöistä											
	Verofuslautakunnan arvioon tai verovelvollisen ilmoituksen mukaan					Verofuslautakunnan arvioon mukaan						
	Etelä-Suomi	Sisä-Suomi	Kaakkois-Suomi	Pohjanmaa	Pohjois-Suomi	Koko maa	Etelä-Suomi	Sisä-Suomi	Kaakkois-Suomi	Pohjanmaa	Pohjois-Suomi ¹⁾	Koko maa
0-25-1	71.4	62.5	69.1	71.0	48.2	60.6	61.6	37.1	88.9	90.9	35.7	47.1
1-3	60.6	40.8	55.0	69.4	45.9	48.1	57.8	36.3	41.2	81.0	32.4	44.0
3-5	54.5	43.8	49.5	57.5	34.0	47.4	52.1	41.9	41.2	60.5	30.9	44.9
5-10	48.3	46.6	46.6	53.1	36.0	47.7	50.3	47.1	44.7	60.6	40.6	49.4
3-10	50.3	45.4	47.6	54.2	35.0	47.6	50.8	45.1	43.8	60.6	35.8	47.9
10-25	48.9	49.1	45.9	54.5	42.2	50.2	53.2	50.8	47.8	57.9	46.9	53.2
25-50	46.5	47.0	20.0	53.5	16.7	48.6	48.1	47.3	21.4	53.5	0.0	49.7
50-100	40.2	42.9	0.0	43.5	100.0	41.3	35.5	45.2	0.0	43.3	—	38.5
10-100	47.6	48.8	45.0	53.9	41.3	49.5	50.4	50.3	47.0	56.5	44.1	52.0
100-	35.6	0.0	—	36.4	—	31.7	26.7	0.0	—	22.2	—	22.2
Tuulimaton	40.4	55.7	48.5	65.8	23.1	50.4	53.3	51.2	90.9	71.4	—	63.3
Yhteensä	49.5	46.0	48.8	55.0	41.1	48.6	51.0	45.1	45.0	59.0	36.0	49.2

¹⁾ Alnoastaan Sötkamon kunta.

Velattomain maanviljelijäin lukumäärä oli 48.6 % kaikista maanviljelijöistä ja 49.2 % niistä maanviljelijöistä, joiden veroilmoitukset verotuslautakunnat olivat tarkastaneet. Jos tarkastetaan eri luokkia, oli velattomain maanviljelijäin lukumäärä molemmissa tapauksissa pienin siinä ryhmässä, joka käsitti yli 100 hehtaaria peltomaata omistavat tilat, ja sitä lähinnä 50—100 peltihehtaarin ryhmässä. Suurin määrä velattomia oli taas 10—25 ja 25—50 ha:n luokissa. Eri maanviljelysalueista oli velattomien lukumäärä suurin Pohjanmaalla ja sitä lähinnä Etelä-Suomessa. Myös eri alueilla esiintyi suhteellisesti suurin määrä velkaantuneita suurviljelyksessä.

Jos tarkastetaan tilaston käsittämiä eri kuntia, huomataan, että velattomien luku oli suurin Sundissa (80 %), Kuivaniemellä (78 %), Nämpiössä (76 %), Ylitorniossa (75 %) ja Jaalassa (73 %), kun taas velkaantuneita oli enemmän Kiuruvedellä (79 %), Jämijärvellä (78 %), Kuusjoella (76 %), Jaakkimassa (74 %) ja Juuassa (71 %). Velattomien luku %:na kaikista maanviljelijöistä eri kunnissa ilmenee tilastoon liitetystä kartakkeesta, jossa kunnat on ryhmitelty sen mukaan, onko velattomia alle 30, 30—50 vai vähintään 50 % kunnan kaikista maanviljelijöistä.

Kaikkien tilastoon otettujen maanviljelijäin velkojen kokonaismäärä oli 502.3 milj. markkaa. Tästä määrästä tuli 220.3 milj. Etelä-Suomen, 153.1 milj. Sisä-Suomen, 40.0 milj. Kaakkois-Suomen, 69.7 milj. Pohjanmaan ja 19.2 milj. Pohjois-Suomen osalle.

Niiden maanviljelijäin velkojen kokonaismäärä, joiden veroilmoitukset verotuslautakunnat olivat tarkastaneet, nousi 282.0 milj. markkaan, josta Etelä-Suomessa 106.3 milj., Sisä-Suomessa 105.3 milj., Kaakkois-Suomessa 23.9 milj., Pohjanmaalla 43.1 milj. ja Pohjois-Suomessa (s. o. Sotkamon kunnassa) 3.4 milj. markkaa.

Yleiskatsausta koko maan ja eri maanviljelysalueiden kaikkien maanviljelijäin

velkasuhteista ei kuitenkaan saada näistä absoluuttisista luvuista. Sellaisen käsityksen saamiseksi on laskettu suhteellinen velka peltihehtaaria ja kokonaisalan hehtaaria kohden. Vaikkakin kaikkia tilastoon otettuja maanviljelijöitä koskevat absoluuttiset luvut on katsottava niin varmoiksi, että ne voisivat muodostaa perustan sellaiselle suhteellisen velan suuruuden arvioinnille, on, laskettaessa suhteellisen velan suuruutta, varovaisuuden vuoksi otettu huomioon vain ne maanviljelijät, joiden veroilmoitukset verotuslautakunnat olivat tarkastaneet (ks. taulukkoa n:o 2).

Koko maassa oli suhteellinen velka peltihehtaaria kohden 1 710 markkaa. Suurin, 9 210 markkaa, oli suhteellinen velka 0.25—1 peltihehtaarin luokassa, mutta tällöin on otettava huomioon, että tässä on kysymys niin pienistä tiloista, että velat on monessa tapauksessa katsottava puhtaasti henkilökohtaisiksi eikä tiloihin kohdistuviksi veloiksi. Sitäpaitsi sisältyy tähän luonnollisesti myöskin suurempia tiloja, joiden peltomaan merkitys on vähäinen verrattuna muunlaatuiseen maahan, joten siis tässä käytetyn suhdeluvun täytyy tulla enemmän tai vähemmän harhaanjohtavaksi. Huomiota herättää erikoisesti enemmän kuin 100 hehtaaria peltomaata omaavien tilojen suuri keskimääräinen velka, 3 810 markkaa. Suotuisimmassa asemassa näyttävät olevan ne maanviljelijät, joilla on peltoa 10—25 ja 25—50 ha; heidän velkansa nousivat vastaavasti 1 460 ja 1 430 markkaan peltihehtaaria kohden.

Jos tarkastetaan eri maanviljelysalueita, käy selville, että velat peltihehtaaria kohden olivat Etelä-Suomessa 1 970, Sisä-Suomessa 2 120, Kaakkois-Suomessa 1 710, Pohjanmaalla 950 ja Pohjois-Suomessa 2 390 markkaa. Suurimmat velat esiintyivät Etelä- ja Sisä-Suomessa 0.25—1 ha:n ja yli 100 ha:n luokissa, Kaakkois-Suomessa 1—3 ja 25—50 ha:n luokissa, Pohjanmaalla 1—3 ha:n ja yli 100 ha:n luokissa sekä Pohjois-Suomessa 0.25—1 ja

Taulukko n:o 2.

Peltoa, ha	Verotuslautakunnan arvion mukaan							Velkaa koko pinta-alan ha kohden						
	Velkaa peltoalan ha kohden				Velkaa koko pinta-alan ha kohden				Etelä-Suomi	Sisä-Suomi	KaaKKois-Suomi	Pohjanmaa	Pohjois-Suomi ¹⁾	Koko maa
	Etelä-Suomi	Sisä-Suomi	KaaKKois-Suomi	Pohjanmaa	Pohjois-Suomi ¹⁾	Koko maa	Etelä-Suomi	Sisä-Suomi						
0,25—1	11 680	10 960	1 740	300	9 140	9 210	490	250	80	20	280	250		
1—3	3 130	3 740	3 130	1 330	4 660	3 390	380	210	400	230	100	220		
3—5	1 900	2 520	2 020	1 260	3 860	2 270	320	170	260	160	110	180		
5—10	1 820	1 860	1 690	910	2 170	1 660	350	150	240	200	70	190		
3—10	1 840	2 030	1 740	950	2 760	1 780	340	160	250	190	90	180		
10—25	1 600	1 900	1 530	870	1 310	1 460	350	190	250	250	60	230		
25—50	1 700	2 040	3 240	840	810	1 430	440	260	750	310	100	350		
50—100	2 200	2 460	170	1 030	—	1 940	690	350	140	520	—	580		
10—100	1 780	1 960	1 610	880	1 250	1 520	440	210	270	290	70	290		
100—	3 840	5 700	—	2 580	—	3 810	1 330	1 380	—	870	—	1 250		
<i>Tuontematon</i>														
Yhteensä	1 970	2 120	1 710	950	2 390	1 710	470	190	260	280	80	270		

Smk.

¹⁾ Ainoastaan Sotkamon kunta.

1—3 ha:n luokissa. Pienin sen sijaan oli suhteellinen velka hehtaaria kohden Etelä-Suomessa ja Pohjois-Suomessa 10—25 ja 25—50 ha:n luokissa, Pohjanmaalla 0.25—1 ja 25—50 ha:n luokissa sekä Sisä- ja Kaakkois-Suomessa 5—10 ja 10—25 ha:n luokissa — 50—100 ha:n luokka Kaakkois-Suomessa, missä suhdeluku oli vain 170, käsitti ainoastaan 1 maanviljelijän.

Tällainen vertailu ei kuitenkaan yksinään anna oikeita tuloksia, koska olosuhteet ovat niin erilaisia eri maanviljelysalueilla. On itsestään selvää, että suhteellinen velka peltohehtaaria kohden nousee paljon suuremmaksi niillä alueilla, kuten Pohjois-Suomessa, joissa maanviljelyksellä on paljon pienempi merkitys kuin muualla ja missä siis velkoja vastaa suhteellisesti suurempi metsäpääoma y. m. s. Äsken esitettyjä suhdelukuja on sen vuoksi täydennettävä niillä taulun luvuilla, jotka osoittavat velkojen suuruuden tilojen kokonaisalan hehtaaria kohden. Näitä lukuja tarkastettaessa käy ilmi, että velka kokonaisalan hehtaaria kohden koko maassa oli 270 markkaa. Pienimmät velat esiintyivät 3—5 ja 5—10 peltohehtaarin luokissa, ollen vastaavasti 180 ja 190 markkaa, suurimmat taas 50—100 ja yli 100 ha:n luokissa, 580 ja 1 250 markkaa. Mitä eri alueisiin tulee, oli velka suurin, 470 markkaa, Etelä-Suomessa ja sitä lähinnä Pohjanmaalla, 280 markkaa; pienin se taas oli Pohjois-Suomessa, 80 markkaa. Tässä on luonnollisesti myös otettava huomioon, että maa puolestaan edustaa paljon suurempaa arvoa Etelä-Suomessa ja että se siis siellä myös voi kantaa suuremman velkataakan kuin muualla.

Niistä maanviljelijöistä, joiden veroilmoitukset verotuslautakunnat olivat tarkastaneet, esitetään edelleen taulu n:o 3, josta nähdään, kuinka nämä maanviljelijät koko maassa jakaantuivat peltohehtaaria kohden olevien velkojen suuruuden mukaan.

Velkaantuneista maanviljelijöistä oli 1 558:lla (10.9 % kaikista) 1 000 markkaa pienempi velka, 2 525:llä (17.7 %) 1 000—3 000 mk:n velka, 1 793:lla (12.5 %) 3 000—6 000 mk:n velka, 781:llä (5.5 %) 6 000—10 000 mk:n velka ja 555:llä (3.9 %) 10 000 markkaa suurempi velka hehtaaria kohden. Kun ne maanviljelijät, joiden velat ovat 3 000 markkaa suuremmat peltohehtaaria kohden, on katsottava varsin suuressa määrin velkaantuneiksi, on tärkeää voida todeta, että 3 129:llä eli 21.9 %:lla tilastoon sisältyvistä maanviljelijöistä oli tällaisia velkoja; 1 336:lla eli 9.4 %:lla oli velkoja yli 6 000 markan, ja he olivat siis erittäin arveluttavassa tilanteessa.

Tutkittaessa velkojen suuruutta niissä eri luokissa, joihin maanviljelijät on jaettu tilojen peltoalan mukaan, huomataan, että 0.25—1 ha:n peltoalan omistajista melkoisella osalla, 31.6 %:lla, oli yli 10 000 mk:n velka. Hyvin huomattavalla osalla 1—3 ha:n peltoalan omistajista oli niinkään yli 6 000 mk:n velkataakka. Kun on kysymys näin pienistä tiloista, pitäisi velkojen korot ja kuoletukset ainakin osittain voida hankkia ansiotyöllä. Osittain on myös otettava huomioon, että näiden pienipeltoisten tilojen metsäala voi olla hyvinkin huomattava. Arveluttavampi on suurviljelysten asema, joista myös merkittävää osaa, 26.7 %, räsitti yli 6 000 mk:n velkataakka peltohehtaaria kohden. Tämäkin taulu vahvistaa sen aiemmin tehdyn havainnon, että 10—50 peltohehtaaria käsittävien keskisuurten tilojen viljelijät olivat edullisimmassa asemassa.

Taulussa n:o 4 on ne maanviljelijät, joiden veroilmoitukset olivat verotuslautakuntien tarkastamia, ryhmitelty peltoalan ja velkojen ja varojen keskinäisen suuruus-suhteen mukaan.

Velka oli 1 526:lla eli 10.7 %:lla kaikista tähän otetuista maanviljelijöistä enintään 10 % varoista, 2 055:llä (14.4 %) 10—

Taulukko n:o 3.

Peltoa, ha	Velattomia maanviljelijöitä	Velkaantuneita maanviljelijöitä, joiden velka yhtä peltoon ha kohden oli Smk:							Yhteensä		
		Alle 1 000	1 000—2 000	2 000—3 000	3 000—4 000	4 000—5 000	5 000—6 000	6 000—10 000		Tuntematon	
0.25—1	64	1	4	3	3	7	3	8	43	—	136
1—3	658	76	113	119	92	65	60	132	180	—	1 495
3—5	986	206	241	177	117	111	87	164	109	—	2 198
5—10	2 271	502	531	353	268	192	139	230	107	2	4 595
3—10	3 257	708	772	530	385	303	226	394	216	2	6 793
10—25	2 377	575	456	292	225	144	127	176	97	—	4 469
25—50	486	148	105	69	56	34	21	49	10	—	978
50—100	94	38	31	26	14	9	13	15	4	—	244
10—100	2 957	761	592	387	295	187	161	240	111	—	5 691
100—	10	12	1	4	2	3	1	7	5	—	45
Tuntematon	69	—	—	—	—	—	—	—	—	40	109
Yhteensä	7 015	1 558	1 482	1 043	777	565	451	781	555	42	14 269
Absoluuttiset luvut											
0.25—1	47.1	0.7	3.0	2.2	2.2	5.1	2.2	5.9	31.6	—	100.0
1—3	44.0	5.1	7.6	8.0	6.2	4.3	4.0	8.3	12.0	—	100.0
3—5	44.9	9.4	11.0	8.0	5.3	5.0	3.9	7.5	5.0	—	100.0
5—10	49.4	10.9	11.6	7.7	5.9	4.2	3.0	5.0	2.3	0.0	100.0
3—10	47.9	10.4	11.4	7.8	5.7	4.6	3.3	5.3	3.2	0.0	100.0
10—25	53.2	12.9	10.2	6.5	5.1	3.2	2.8	3.9	2.2	—	100.0
25—50	49.7	15.1	10.7	7.1	5.7	3.5	2.2	5.0	1.0	—	100.0
50—100	38.5	15.6	12.7	10.7	5.8	3.7	5.3	6.1	1.6	—	100.0
10—100	52.0	13.4	10.4	6.8	5.2	3.3	2.8	4.2	1.9	—	100.0
100—	22.2	26.7	2.2	8.9	4.4	6.7	2.2	15.6	11.1	—	100.0
Tuntematon	63.3	—	—	—	—	—	—	—	—	36.7	100.0
Yhteensä	49.2	10.9	10.4	7.3	5.4	3.9	3.2	5.5	3.9	0.3	100.0
Prosentteina											

25 %, 1 813:lla (12.7 %) 25—50 %, 1 128:lla (7.9 %) 50—100 % ja 206:lla (1.4 %) yli 100 % varoista. Tässä on kuitenkin otettava huomioon, että tietoja varojen suuruudesta ei ole voitu saada osalta tilastoon otettuja maanviljelijöitä. Näiden maanviljelijäin velkojen ja varojen suuruussuhdetta ei näin ollen ole voitu laskea. Jos nämä henkilöt voitaisiin viedä eri ryhmiin, tulisivat tietenkin muutamissa ryhmissä sekä absoluuttiset että suhdeluvut jossain määrin suurenemaan.

Taulusta nähdään edelleen, että niillä maanviljelijöillä, joiden peltoala oli huomattava, oli suuremmat velat varoihin verrattuna kuin muilla. Siinä ryhmässä, joka käsitti yli 100 hehtaaria peltoa omaavat tilat, oli maanviljelijöitä, joiden velat nousivat yli 50 %:n varoista, 35.6 % kaikista ja 50—100 peltohehtaarin ryhmässä taas 18.1 %. 5—10, 10—25 ja 25—50 ha:n ryh-

missä olivat vastaavat prosenttiluvut vain 7.3, 8.9 ja 11.7. Niiden tilojen luvut, joilla on pienempi peltoala, tulevat verraten epävarmoiksi sen vuoksi, että niitä tapauksia, jolloin velkojen ja varojen välistä suhdetta ei ole voitu laskea, on ollut jokseenkin paljon. Ansaitsee kuitenkin mainita, että luvut osoittavat velkojen olevan näissä ryhmissä varojen suhteen jonkin verran suurempia kuin äsken esitetyissä keskiluokissa.

Esillä olevan aineiston nojalla on myös laskettu koko maan maanviljelijäin kokonaisvelkataakan suuruus ja on tässä tultu noin $4\frac{1}{2}$ miljardin markan tulokseen. Tämä luku on saatu siten, että keskimääräinen velka peltoalan hehtaaria kohden on alueittain ja suuruusluokittain kerrottu koko peltoalan hehtaaramäärillä vastaavissa luokissa. Esitettyä summaa on kuitenkin pidettävä vain likimääräislukuna.

TAULUJA

Maanviljelijäin velkaantuminen v:n 1931 lopussa.

Peltoa ha	Verotuslautakunnan arvio ni verovelvollisen ilmoituksen								
	Maanviljelijän luku	Sittä velattomia	Omassa hallinnassa					Muiden hallinnassa	Koko pinta-ala
			Peltoa	Luonnon- niittyä	Metsä- maata	Muunlaisia maata	Yhteensä		
Hehtaaria									
	Etelä-Suomi.								
0,25—1	1) 28	20	17.69	7.23	220.06	—	244.98	—	244.98
1—3	2) 523	317	1 059.43	158.10	5 710.57	86.50	7 014.60	0.35	7 014.95
3—5	3) 806	439	3 147.76	389.76	11 659.46	393.90	15 590.88	3.67	15 594.55
5—10	4) 1 748	845	12 512.03	1 002.67	39 296.45	782.80	53 593.95	124.65	53 718.60
3—10	2 554	1 284	15 659.79	1 392.43	50 955.91	1 176.70	69 184.83	128.32	69 313.15
10—25	5) 2 314	1 131	36 347.67	3 398.46	102 028.34	1 642.46	143 416.93	104.13	143 521.06
25—50	6) 822	382	27 782.81	1 631.73	70 171.12	1 421.06	101 006.72	186.93	101 193.65
50—100	7) 261	105	17 289.22	1 226.14	36 085.25	1 183.01	55 783.62	81.19	55 864.81
10—100	3 397	1 618	81 419.70	6 256.33	208 284.71	4 246.53	300 207.27	372.25	300 579.52
100—	8) 45	16	9 201.65	611.23	14 762.04	166.37	24 741.29	75.44	24 816.73
Tuntematon	136	55							
Yhteensä	6 683	3 310	107 358.26	8 425.32	279 933.29	5 676.10	401 392.97	576.36	401 969.33
	Sisä-Suomi.								
0,25—1	1) 275	172	153.53	245.48	3 675.05	255.39	4 329.45	1.76	4 331.20
1—3	2) 1 865	761	3 380.04	2 560.30	41 064.01	1 302.17	48 306.52	140.05	48 446.57
3—5	3) 2 143	938	7 918.31	3 983.36	86 802.55	2 460.01	101 164.23	493.53	101 657.76
5—10	4) 2 884	1 344	19 662.69	6 554.36	184 245.37	5 988.13	216 450.55	2 047.12	218 497.67
3—10	5 027	2 282	27 581.00	10 537.72	271 047.92	8 448.14	317 614.78	2 540.65	320 155.43
10—25	5) 1 927	947	27 621.91	7 447.07	230 435.37	7 675.45	273 179.80	2 930.05	276 109.85
25—50	6) 251	118	8 141.85	1 926.86	58 553.46	1 917.60	70 539.77	506.79	71 046.56
50—100	7) 42	18	2 657.15	390.63	16 015.51	257.71	19 321.00	179.65	19 500.65
10—100	2 220	1 083	38 420.91	9 764.56	305 004.34	9 850.76	363 040.57	3 616.49	366 657.06
100—	7	—	882.46	106.19	3 006.72	222.48	4 217.85	—	4 217.85
Tuntematon	8) 192	107							
Yhteensä	9 586	4 405	70 417.94	23 214.25	623 798.04	20 078.94	737 509.17	6 298.94	743 808.11

n:o 1.

mukaan		
	Vuokrat	Netto-omaisuus
Markkaa		
918 648	116 888	690 760
15 674 808	2 888 236	13 613 931
27 809 604	6 520 156	23 238 522
101 853 457	26 300 820	80 361 423
129 663 061	32 820 976	103 599 945
284 146 660	64 908 602	224 679 422
200 496 874	51 399 442	153 597 427
129 275 587	40 806 225	93 445 823
613 919 121	157 114 269	471 722 672
52 289 814	22 937 452	31 679 088
13 275 723	4 384 319	9 794 004
825 741 175	220 262 140	631 100 400
3 166 829	1 491 851	2 288 857
38 782 137	11 637 415	30 940 951
87 297 097	19 069 560	72 182 646
201 569 726	37 105 098	169 019 773
288 866 823	56 174 658	241 202 419
262 049 559	54 480 017	211 963 224
63 175 424	15 387 464	48 176 300
18 984 170	6 658 792	12 449 378
344 209 153	76 526 273	272 588 902
6 123 294	4 685 565	1 437 729
10 621 217	2 625 417	7 182 003
691 769 453	153 141 179	555 640 861

1) Näihin sisältyy 10, joiden varoista, 8, joiden veloista, 11, joiden netto-omaisuudesta, ja 1, jonka metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja.

2) Näihin sisältyy 170, joiden varoista, 96, joiden veloista, ja 165, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, sekä 1, jonka varoista on epävarmat tiedot.

3) Näihin sisältyy 234, joiden varoista, 131, joiden veloista, ja 240, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, sekä 1, jonka veloista on epävarmat tiedot.

4) Näihin sisältyy 329, joiden varoista, 223, joiden veloista, 321, joiden netto-omaisuudesta, ja 1, jonka muunlaisen maan pinta-alasta ei ole tietoja.

5) Näihin sisältyy 261, joiden varoista, 165, joiden veloista, ja 272, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, sekä 2, joiden varoista, ja 2, joiden tilojen pinta-alasta on epävarmat tiedot.

6) Näihin sisältyy 58, joiden varoista, 26, joiden veloista, ja 55, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, sekä 1, jonka varoista ja netto-omaisuudesta on epävarmat tiedot.

7) Näihin sisältyy 14, joiden varoista, 12, joiden veloista, ja 11, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

8) Näihin sisältyy 5, joiden varoista, 5, joiden veloista, ja 3, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

1) Näihin sisältyy 126, joiden varoista, 114, joiden veloista, ja 127, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

2) Näihin sisältyy 628, joiden varoista, 283, joiden veloista, ja 626, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

3) Näihin sisältyy 466, joiden varoista, 240, joiden veloista, ja 468, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, sekä 1, jonka veloista on epävarmat tiedot.

4) Näihin sisältyy 331, joiden varoista, 172, joiden veloista, ja 347, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, sekä 1, jonka veloista on epävarmat tiedot. Muutamien tilojen erilaisten maiden pinta-alasta on epävarmat tiedot.

5) Näihin sisältyy 181, joiden varoista, 83, joiden veloista, ja 192, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, sekä 1, jonka metsämaan pinta-ala on tuntematon. Muutamien tilojen erilaisten maiden pinta-alasta on epävarmat tiedot.

6) Näihin sisältyy 18, joiden varoista, 11, joiden veloista, ja 21, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

7) Näihin sisältyy 3, joiden varoista, 2, joiden veloista, ja 3, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

8) Näihin sisältyy 12, joiden varoista, 29, joiden veloista, ja 32, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

Peltoa ha	Verotuslautakunnan arvio tai verovelvollisen ilmoituksen								
	Maanviljelysain luku	Siltä veltoittomia	Omassa hallinnassa					Muiden hallinnassa	Koko pinta-ala
			Peltoa	Laajon- niittyä	Metsä- maata	Muunlaisia maata	Yhteensä		
Hehtaaria									
Kaakkois-Suomi.									
0.25—1	1) 68	47	47.62	49.11	432.85	21.26	550.84	—	550.84
1—3	2) 547	301	1 020.54	541.93	6 305.43	300.53	8 168.43	23.00	8 191.43
3—5	3) 636	315	2 451.28	812.46	14 227.25	180.36	17 671.35	34.50	17 705.85
5—10	4) 1 220	568	8 382.07	1 647.38	45 063.03	597.94	55 690.42	38.90	55 729.32
3—10	1 856	883	10 833.35	2 459.84	59 290.28	778.30	73 361.77	73.40	73 435.17
10—25	5) 645	296	8 616.03	1 160.83	40 418.02	431.18	50 626.06	26.09	50 652.15
25—50	6) 20	4	588.53	59.46	1 634.75	1.00	2 283.74	—	2 283.74
50—100	7) 1	—	69.00	1.00	16.00	—	86.00	—	86.00
10—100	666	300	9 273.56	1 221.29	42 068.77	432.18	52 995.80	26.09	53 021.89
100—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuntematon	8) 33	16	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	3 170	1 547	21 175.07	4 272.17	108 097.33	1 532.27	135 076.84	122.49	135 199.33
Pohjanmaa.									
0.25—1	1) 31	22	19.29	41.87	132.75	1.00	194.91	—	194.91
1—3	2) 206	143	471.01	394.20	2 693.34	48.51	3 607.06	—	3 607.06
3—5	3) 393	226	1 531.49	889.41	8 801.33	90.63	11 312.86	0.20	11 313.06
5—10	4) 1 197	636	8 710.74	2 293.91	28 579.81	1 457.52	41 041.98	38.86	41 080.84
3—10	1 590	862	10 242.23	3 183.32	37 381.14	1 548.15	52 354.84	39.06	52 393.90
10—25	5) 1 960	1 069	30 305.65	2 806.35	66 983.43	4 197.64	104 293.07	466.84	104 759.91
25—50	6) 602	322	19 780.90	953.00	34 814.45	2 145.07	57 693.42	244.84	57 938.26
50—100	7) 92	40	5 874.15	188.07	5 971.84	379.67	12 413.73	8.60	12 422.33
10—100	2 654	1 431	55 960.70	3 947.42	107 769.72	6 722.38	174 400.22	720.28	175 120.50
100—	8) 11	4	1 598.59	33.24	2 648.34	150.00	4 430.17	—	4 430.17
Tuntematon	9) 73	48	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	4 565	2 510	68 291.82	7 600.05	150 625.29	8 470.04	234 987.20	759.34	235 746.54

n:o 1. (Jatk.)

mukaan		
Vaivat	Vaivat	Netto-omaisuus
Markkaa		
505 968	117 063	446 055
9 978 846	2 793 782	7 852 889
21 727 739	4 853 899	17 921 803
76 807 719	14 728 399	63 243 468
98 535 458	19 582 298	81 165 271
74 743 956	15 263 982	60 266 824
4 054 6 67	1 816 850	2 745 517
52 000	11 650	40 350
78 850 623	17 092 482	63 052 691
—	—	—
1 501 300	388 361	1 270 189
189 372 195	39 973 986	153 787 095
982 963	38 120	970 213
6 653 738	844 210	6 140 463
16 898 836	2 127 295	15 225 356
76 161 166	9 017 098	69 214 128
93 060 002	11 144 393	84 439 484
212 818 413	29 872 187	188 237 489
111 835 969	17 991 293	98 443 990
23 998 936	5 819 936	19 061 000
348 653 318	53 683 416	305 742 479
8 817 853	3 287 836	6 080 017
6 977 665	736 846	5 726 735
465 145 539	69 734 821	409 099 391

- 1) Näihin sisältyy 30, joiden varoista, 23, joiden veloista, ja 30, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
- 2) Näihin sisältyy 160, joiden varoista, 96, joiden veloista, ja 160, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
- 3) Näihin sisältyy 127, joiden varoista, 68, joiden veloista, ja 127, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
- 4) Näihin sisältyy 98, joiden varoista, 59, joiden veloista, ja 100, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
- 5) Näihin sisältyy 27, joiden varoista, 13, joiden veloista, ja 27, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
- 6) Näihin sisältyy 2, joiden varoista, ja 2, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
- 7) Näihin sisältyy 6, joiden varoista, ja 6, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
- 8) Näihin sisältyy 11, joiden varoista, 6, joiden veloista, 11, joiden netto-omaisuudesta, ja 1, jonka metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja.
- 9) Näihin sisältyy 49, joiden varoista, 25, joiden veloista, 51, joiden netto-omaisuudesta, ja 4, joiden metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja.
- 10) Näihin sisältyy 89, joiden varoista, 60, joiden veloista, 89, joiden netto-omaisuudesta, 14, joiden metsämaan pinta-alasta, ja 2, joiden luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.
- 11) Näihin sisältyy 156, joiden varoista, 77, joiden veloista, 156, joiden netto-omaisuudesta, 32, joiden metsämaan pinta-alasta, ja 2, joiden luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.
- 12) Näihin sisältyy 233, joiden varoista, 153, joiden veloista, 216, joiden netto-omaisuudesta, 58, joiden metsämaan pinta-alasta, ja 3, joiden luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.
- 13) Näihin sisältyy 80, joiden varoista, 59, joiden veloista, 65, joiden netto-omaisuudesta, 41, joiden metsämaan pinta-alasta, ja 1, jonka luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.
- 14) Näihin sisältyy 12, joiden varoista, 7, joiden veloista, 11, joiden netto-omaisuudesta, 23, joiden metsämaan pinta-alasta, ja 1, jonka luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.
- 15) Näihin sisältyy 2, joiden varoista, 2, joiden veloista, 2, joiden netto-omaisuudesta, ja 5, joiden metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja.
- 16) Näihin sisältyy 3, joiden varoista, 3, joiden veloista, ja 6, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

Taululiite

Peltoa ha	Verotuslautakunnan arvion tai verovelvollisen ilmoituksen								
	Maanviljelys- luku	Siltä veloitonta	Qmassa hallinnassa					Muiden hallinnassa	Koko pinta-ala
			Peltoa	Tuonon- hilvya	Metsä- maka	Munhalaista maka	Yhteensä		
Hehtaaria									
Pohjois-Suomi.									
0.25—1	1) 141	68	84.75	1 117.47	14 420.26	573.32	16 195.80	—	16 195.80
1—3	2) 519	238	905.72	4 839.84	76 013.62	3 015.52	84 774.70	120.57	84 895.27
3—5	3) 250	85	944.02	1 905.46	33 818.52	1 099.94	37 767.94	15.83	37 783.77
5—10	4) 258	93	1 789.71	1 717.59	34 189.76	948.56	38 645.62	29.00	38 674.62
3—10	508	178	2 733.73	3 623.05	68 008.28	2 048.50	76 413.56	44.83	76 458.39
10—25	6) 102	43	1 454.36	944.54	18 782.37	986.55	22 167.82	16.50	22 184.32
25—50	7) 6	1	178.98	65.04	1 308.32	—	1 552.34	—	1 552.34
50—100	8) 1	1	75.00	20.00	225.00	—	320.00	—	320.00
10—100	109	45	1 708.34	1 029.53	20 315.69	986.55	24 040.16	16.50	24 056.66
100—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuntematon	26	6	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1 303	535	5 432.54	10 609.94	178 757.85	6 623.89	201 424.22	181.90	201 606.12
Koko maa.									
0.25—1	1) 543	329	322.88	1 461.16	18 880.97	850.97	21 515.98	1.75	21 517.73
1—3	2) 3 660	1 760	6 836.74	8 494.37	131 786.97	4 753.23	151 871.31	283.97	152 155.28
3—5	3) 4 228	2 003	15 992.86	7 980.45	155 309.11	4 224.84	183 507.26	547.73	184 054.99
5—10	4) 7 307	3 486	51 057.24	13 215.91	331 374.42	9 774.95	405 422.52	2 278.53	407 701.05
3—10	11 535	5 489	67 050.10	21 196.36	486 683.53	13 999.79	588 929.78	2 826.26	591 756.04
10—25	6) 6 948	3 486	104 345.62	15 757.25	458 647.53	14 933.28	593 683.68	3 543.61	597 227.29
25—50	7) 1 701	827	56 473.07	4 636.09	166 482.10	5 484.73	233 075.99	938.56	234 014.55
50—100	8) 397	164	25 964.52	1 825.84	58 313.60	1 820.39	87 924.35	269.44	88 193.79
10—100	9 046	4 477	186 783.21	22 219.18	683 443.23	22 238.40	914 684.02	4 751.61	919 435.63
100—	9) 63	20	11 682.70	750.66	20 417.10	538.85	33 389.31	75.44	33 464.75
Tuntematon	460	232	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	25 307	12 307	272 675.63	54 121.73	1 341 211.80	42 381.24	1 710 390.40	7 939.03	1 718 329.43

n:o 1. (Jatk.)

mukaan			
Varat	Velat	Netto-omaisuus	
Markkaa			
3 422 185	765 801	2 554 334	1) Näihin sisältyy 62, joiden varoista, 37, joiden veloista, ja 65, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
17 981 611	6 009 353	12 618 492	2) Näihin sisältyy 178, joiden varoista, 113, joiden veloista, ja 198, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
14 160 155	4 086 865	11 036 433	3) Näihin sisältyy 24, joiden varoista, 21, joiden veloista, ja 30, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
19 160 921	5 117 530	15 474 976	4) Näihin sisältyy 46, joiden varoista, 25, joiden veloista, ja 49, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
33 321 076	9 204 395	26 511 409	
14 343 025	2 562 760	12 127 765	5) Näihin sisältyy 13, joiden varoista, 6, joiden veloista, ja 14, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
889 300	170 300	619 000	6) Näihin sisältyy 1, jonka veloista, ja 1, jonka netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
40 000	—	40 000	
15 272 325	2 733 060	12 786 765	
—	—	—	
1 480 200	458 284	1 068 416	
71 477 397	19 170 893	55 539 416	
8 996 593	2 529 723	6 950 219	1) Näihin sisältyy 239, joiden varoista, 188, joiden veloista, 244, joiden netto-omaisuudesta, ja 2, joiden metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja.
89 071 140	24 172 996	71 166 726	2) Näihin sisältyy 1 183, joiden varoista, 613, joiden veloista, 1 200, joiden netto-omaisuudesta, ja 4, joiden metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja, sekä 1, jonka varoista on epävarmat tiedot.
167 893 431	36 657 775	139 604 760	3) Näihin sisältyy 940, joiden varoista, 520, joiden veloista, 954, joiden netto-omaisuudesta, 14, joiden metsämaan, ja 2, joiden luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja, sekä 2, joiden veloista on epävarmat tiedot.
475 552 989	92 268 945	397 313 768	4) Näihin sisältyy 960, joiden varoista, 556, joiden veloista, 973, joiden netto-omaisuudesta, 32, joiden metsämaan, 2, joiden luonnonniityn, ja 1, jonka muunlaisen maan pinta-alasta ei ole tietoja, sekä 1, jonka veloista on epävarmat tiedot. Muutamien tilojen erilaisten maiden pinta-alasta on epävarmat tiedot.
643 446 420	128 926 720	536 918 528	
848 101 613	167 087 548	697 274 724	5) Näihin sisältyy 715, joiden varoista, 420, joiden veloista, 721, joiden netto-omaisuudesta, 59, joiden metsämaan, ja 3, joiden luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja, sekä 2, joiden koko pinta-alasta on epävarmat tiedot. Muutamien tilojen erilaisten maiden pinta-alasta on epävarmat tiedot.
380 452 234	86 765 349	303 582 234	6) Näihin sisältyy 158, joiden varoista, 97, joiden veloista, 144, joiden netto-omaisuudesta, 41, joiden metsämaan, ja 1, jonka luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja, sekä 1, jonka varoista ja netto-omaisuudesta on epävarmat tiedot.
172 350 693	53 296 603	125 036 551	7) Näihin sisältyy 29, joiden varoista, 21, joiden veloista, 25, joiden netto-omaisuudesta, 28, joiden metsämaan, ja 1, jonka luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.
1 400 904 540	307 149 500	1 125 893 509	
67 230 961	30 910 853	39 196 834	8) Näihin sisältyy 7, joiden varoista, 7, joiden veloista, 5, joiden netto-omaisuudesta, ja 5, joiden metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja.
33 856 105	8 593 227	25 041 347	9) Näihin sisältyy 21, joiden varoista, 32, joiden veloista, ja 44, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.
2 243 505 759	502 283 019	1 805 167 163	

Peltoa ha	Verotuslautakunnan arvio								
	Maanviljelys- luku	Siitä velkattomia	Omassa hallinnassa					Muiden hallinnassa	Koko pinta-ala
			Peltoa	Luonnon- niittyjä	Metsä- maata	Munulaista maata	Yhteensä		
Etelä-Suomi.									
0.25—1	1) .13	8	7.50	1.32	170.20	—	179.02	—	179.02
1—3	2) 268	155	538.71	99.56	3 821.18	19.79	4 479.24	—	4 479.24
3—5	3) 363	189	1 412.27	170.78	6 810.57	32.60	8 426.22	3.67	8 429.89
5—10	4) 863	434	6 155.42	551.61	25 262.46	342.86	32 312.35	73.89	32 386.24
3—10	1 226	623	7 567.69	722.39	32 073.03	375.46	40 738.57	77.56	40 816.13
10—25	5) 1 144	609	17 959.57	1 798.43	61 647.77	877.47	82 283.24	31.64	82 314.88
25—50	6) 397	191	13 433.25	636.28	37 483.33	447.26	52 000.12	131.14	52 131.26
50—100	7) 152	54	10 210.35	793.93	20 834.43	528.41	32 367.12	47.60	32 414.72
10—100	1 693	854	41 603.17	3 228.64	119 965.53	1 853.14	166 650.48	210.38	166 860.86
100—	30	8	4 266.45	492.72	7 506.51	53.66	12 319.34	32.14	12 351.48
Tuntematon	15	8							
Yhteensä	3 245	1 656	53 983.52	4 544.63	163 536.45	2 302.05	224 366.65	320.08	224 686.73
Sisä-Suomi.									
0.25—1	1) 89	33	48.60	91.98	1 901.24	95.89	2 137.71	—	2 137.71
1—3	2) 873	317	1 639.66	1 296.11	25 291.28	1 028.49	29 255.54	107.80	29 363.34
3—5	3) 1 307	548	4 853.49	2 539.72	62 772.43	1 891.85	72 057.49	446.98	72 504.47
5—10	4) 2 074	976	14 167.07	4 377.15	148 795.49	5 373.77	172 713.48	1 593.91	174 307.39
3—10	3 381	1 524	19 020.56	6 916.87	211 567.92	7 265.62	244 770.97	2 040.89	246 811.86
10—25	5) 1 458	740	20 769.70	4 606.94	177 963.98	5 933.37	209 273.99	1 863.35	211 137.34
25—50	6) 169	80	5 406.10	834.01	34 884.52	1 500.88	42 625.51	317.44	42 942.95
50—100	31	14	1 956.79	228.21	11 426.06	204.90	13 815.96	37.15	13 853.11
10—100	1 658	834	28 132.59	5 669.16	224 274.56	7 639.15	265 715.46	2 217.94	267 933.40
100—	6	—	776.01	94.89	2 310.72	22.48	3 204.10	—	3 204.10
Tuntematon	7) 41	21							
Yhteensä	6 048	2 729	49 617.42	14 069.01	465 345.72	16 051.63	545 683.78	4 366.63	549 450.41

n:o 2.

mukaan

Varut	Velat	Netto-omaisuus
Markkaa		
590 928	87 588	519 340
11 492 496	1 687 876	10 200 499
18 397 451	2 682 148	16 257 433
70 709 521	11 214 170	60 459 019
89 106 972	13 896 318	76 716 452
188 943 925	28 762 568	160 515 517
125 458 821	22 836 984	102 913 837
91 318 954	22 419 271	70 021 683
405 721 700	74 018 823	333 451 037
37 376 352	16 381 598	20 994 754
1 232 975	178 500	1 054 475
545 521 423	106 250 703	442 936 557
2 204 619	532 469	1 894 861
31 666 479	6 136 389	26 865 505
76 350 477	12 208 779	65 563 935
178 398 728	26 340 574	153 988 642
254 749 205	38 549 353	219 552 577
228 219 700	39 446 904	191 071 826
47 958 343	11 007 095	37 299 088
16 841 465	4 809 405	12 032 060
293 019 508	55 263 404	240 402 974
5 273 170	4 425 681	847 489
3 101 190	439 330	2 708 560
590 014 171	105 346 626	492 271 966

1) Näihin sisältyy 2, joiden varoista, ja 2, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

2) Näihin sisältyy 30, joiden varoista, ja 30, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

3) Näihin sisältyy 39, joiden varoista, ja 39, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, sekä 1, jonka veloista on epävarmat tiedot.

4) Näihin sisältyy 28, joiden varoista, 28, joiden netto-omaisuudesta, ja 1, jonka muunlaisen maan pinta-alasta ei ole tietoja.

5) Näihin sisältyy 7, joiden varoista, ja 7, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, sekä 2, joiden tilojen pinta-alasta on epävarmat tiedot.

6) Näihin sisältyy 2, joiden varoista, ja 2, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

7) Näihin sisältyy 4, joiden varoista, ja 4, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

1) Näihin sisältyy 23, joiden varoista, ja 23, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

2) Näihin sisältyy 133, joiden varoista, ja 133, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

3) Näihin sisältyy 90, joiden varoista, ja 90, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

4) Näihin sisältyy 80, joiden varoista, ja 80, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, sekä 2, joiden tilojen pinta-alasta, ja 1, jonka veloista on epävarmat tiedot.

5) Näihin sisältyy 31, joiden varoista, ja 31, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja, 1, jonka tilan pinta-alasta on epävarmat tiedot, ja 1, jonka metsämaan pinta-ala on tuntematon.

6) Näihin sisältyy 5, joiden varoista, ja 5, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

7) Näihin sisältyy 2, joiden varoista, ja 2, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

Peltoa ha	Verotuslautakunnan arvion								
	Maanviljelysain luku	Siltä voiktonnia	Omassa hallinnassa					Muiden hallinnassa	Koko pinta-ala
			Peltoa	Luonnon- niittyä	Metsä- maata	Munuaista maata	Yhteensä		
Kaakkois-Suomi.									
0.25—1	¹⁾ 9	8	5.24	6.11	103.55	—	114.90	—	114.90
1—3	²⁾ 170	70	336.48	138.20	2 134.67	8.31	2 617.66	—	2 617.66
3—5	³⁾ 260	107	983.76	293.07	6 178.95	63.13	7 518.91	13.00	7 531.91
5—10	⁴⁾ 817	365	5 596.48	1 044.61	31 616.01	457.50	38 714.60	38.90	38 753.50
3—10	1 077	472	6 580.24	1 337.68	37 794.96	520.63	46 233.51	51.90	46 285.41
10—25	494	236	6 573.03	911.86	31 896.39	388.43	39 769.71	25.09	39 794.80
25—50	14	3	393.43	21.46	1 288.50	1.00	1 704.39	—	1 704.39
50—100	1	—	69.00	1.00	16.00	—	86.00	—	86.00
10—100	509	239	7 035.46	934.32	33 200.89	389.43	41 560.10	25.09	41 585.19
100—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuntematon	⁵⁾ 11	10	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1 776	799	13 957.42	2 416.31	73 234.07	918.37	90 526.17	76.99	90 603.16
Pohjanmaa.									
0.25—1	11	10	7.11	21.06	57.82	—	85.99	—	85.99
1—3	¹⁾ 116	94	246.86	109.89	1 059.50	33.51	1 449.76	—	1 449.76
3—5	²⁾ 200	121	791.89	293.65	5 280.31	38.48	6 404.33	0.20	6 404.53
5—10	³⁾ 772	468	5 746.17	1 029.02	18 766.37	577.95	26 119.51	4.44	26 123.95
3—10	972	589	6 538.06	1 322.67	24 046.68	616.43	32 523.84	4.64	32 528.48
10—25	⁴⁾ 1 341	777	20 659.03	1 309.91	46 658.15	2 753.11	71 380.20	208.34	71 588.54
25—50	⁵⁾ 396	212	12 955.26	531.39	20 607.22	772.26	34 866.13	66.50	34 932.63
50—100	⁶⁾ 60	26	3 887.47	123.29	3 477.97	205.55	7 694.28	—	7 694.28
10—100	1 797	1 015	37 501.76	1 964.59	70 743.34	3 730.92	113 940.61	274.84	114 215.45
100—	⁷⁾ 9	2	1 275.59	33.24	2 326.34	150.00	3 785.17	—	3 785.17
Tuntematon	⁸⁾ 42	30	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	2 947	1 740	45 569.38	3 451.45	98 233.68	4 530.86	151 785.37	279.48	152 064.85

n:o 2. (Jatk.)

mukaan

Varat	Velat	Netto-omaisuus
Markkaa		
165 720	9 100	165 720
5 213 453	1 052 514	4 306 729
13 335 483	1 991 505	11 396 553
62 235 400	9 435 700	52 947 000
75 570 883	11 427 205	64 343 553
64 603 579	10 041 712	54 561 867
3 161 892	1 274 750	2 332 142
52 000	11 650	40 350
67 817 471	11 328 112	56 934 359
—	—	—
970 300	35 000	935 300
149 737 827	23 851 931	126 685 661
814 500	2 100	812 400
5 649 719	328 500	5 326 219
13 153 486	995 960	12 157 526
65 435 984	5 206 808	60 448 591
78 589 470	6 202 768	72 606 117
182 830 838	18 045 060	164 891 778
93 434 175	10 832 360	82 601 815
19 833 586	4 005 086	15 828 500
296 098 599	32 882 506	263 322 093
8 817 853	3 287 836	5 530 017
4 137 230	399 230	3 756 000
394 107 371	43 102 940	351 352 846

1) Näihin sisältyy 1, jonka varoista, ja 1, jonka netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

2) Näihin sisältyy 14, joiden varoista, ja 14, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

3) Näihin sisältyy 5, joiden varoista, ja 5, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

4) Näihin sisältyy 6, joiden varoista, ja 6, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

5) Näihin sisältyy 2, joiden varoista, ja 2, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

1) Näihin sisältyy 1, jonka varoista, 1, jonka netto-omaisuudesta, ja 2, joiden metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja.

2) Näihin sisältyy 4, joiden metsämaan, ja 1, jonka luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.

3) Näihin sisältyy 6, joiden varoista, 6, joiden netto-omaisuudesta, 20, joiden metsämaan, ja 2, joiden luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.

4) Näihin sisältyy 2, joiden varoista, 2, joiden netto-omaisuudesta, 46, joiden metsämaan, ja 2, joiden luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.

5) Näihin sisältyy 39, joiden metsämaan, ja 1, jonka luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.

6) Näihin sisältyy 27, joiden metsämaan, ja 1, jonka luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.

7) Näihin sisältyy 5, joiden metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja.

8) Näihin sisältyy 1, jonka varoista, ja 1, jonka netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

Peltoa ha	Verotuslautakunnan arvion								
	Maanviljelyksen luku	Siitä velatonnia	Omassa hallinnassa					Muiden hallinnassa	Koko pinta-ala
			Peltoa	Luonnon- niittyä	Metsä- maata	Munalaista maata	Yhteensä		
Pohjois-Suomi. ¹⁾									
0.25—1	14	5	7.50	75.70	161.08	0.50	244.78	—	244.78
1—3	68	22	126.80	235.06	4 980.10	298.69	5 640.65	—	5 640.65
3—5	68	21	261.60	372.32	8 550.58	109.50	9 294.00	15.33	9 309.33
5—10	69	28	493.74	642.28	13 178.15	560.11	14 874.28	24.00	14 898.28
3—10	137	49	755.34	1 014.60	21 728.73	669.61	24 168.28	39.33	24 207.61
10—25	32	15	475.80	376.34	8 653.48	139.97	9 645.59	16.50	9 662.09
25—50	2	—	63.60	45.52	391.12	—	500.24	—	500.24
50—100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10—100	34	15	539.40	421.86	9 044.60	139.97	10 145.83	16.50	10 162.33
100—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Tuntematon</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	253	91	1 429.04	1 747.22	35 914.51	1 108.77	40 199.54	55.83	40 255.37
Koko maa.									
0.25—1	136	64	75.95	196.17	2 393.89	96.39	2 762.40	—	2 762.40
1—3	1 495	658	2 888.51	1 878.82	37 286.73	1 388.79	43 442.85	107.80	43 550.65
3—5	2 198	986	8 303.01	3 669.54	89 592.84	2 135.56	103 700.95	479.18	104 180.13
5—10	4 595	2 271	32 158.88	7 644.67	237 618.48	7 312.19	284 734.22	1 735.14	286 469.36
3—10	6 793	3 257	40 461.89	11 314.21	327 211.32	9 447.76	388 435.17	2 214.32	390 649.49
10—25	4 469	2 377	66 437.13	9 003.48	326 819.77	10 092.35	412 352.73	2 144.92	414 497.65
25—50	978	486	32 251.64	2 068.66	94 654.69	2 721.40	131 696.39	515.08	132 211.47
50—100	244	94	16 123.61	1 146.43	35 754.46	938.86	53 963.36	84.75	54 048.11
10—100	5 691	2 957	114 812.38	12 218.57	457 228.92	13 752.61	598 012.48	2 744.75	600 757.23
100—	45	10	6 318.05	620.85	12 143.57	226.14	19 308.61	32.14	19 340.75
<i>Tuntematon</i>	109	69	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	14 269	7 015	164 556.78	26 228.62	836 264.43	24 911.68	1 051 961.51	5 099.01	1 057 060.52

¹⁾ Ainoastaan Sotkamon kunta.

n:o 2. (Jatk.)

mukaan		
Vaivat	Velat	Netto-omaisuus
Markkaa		
246 214	68 549	217 165
2 684 000	591 046	2 301 054
5 451 850	1 010 400	4 565 450
9 384 066	1 072 246	8 690 820
14 835 916	2 082 646	13 256 270
8 552 360	624 860	7 927 500
301 800	51 800	250 000
—	—	—
8 854 160	676 660	8 177 500
—	—	—
—	—	—
26 620 290	3 418 901	23 951 989
4 021 981	699 806	3 609 486
56 706 147	9 796 325	49 000 006
126 688 747	18 888 792	109 940 897
386 163 699	53 269 498	336 534 072
512 852 446	72 158 290	446 474 969
673 150 402	96 921 104	578 968 488
270 315 031	46 002 989	225 396 882
128 046 005	31 245 412	97 922 593
1 071 511 438	174 169 505	902 287 963
51 467 375	24 095 115	27 372 260
9 441 695	1 052 060	8 454 335
1 706 001 082	281 971 101	1 437 199 019

¹⁾ Näihin sisältyy 5, joiden varoista, ja 5, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

²⁾ Näihin sisältyy 16, joiden varoista, ja 16, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

³⁾ Näihin sisältyy 3, joiden varoista, ja 3, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

⁴⁾ Näihin sisältyy 3, joiden varoista, 2, joiden veloista, ja 1, jonka netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

¹⁾ Näihin sisältyy 31, joiden varoista, ja 31, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

²⁾ Näihin sisältyy 194, joiden varoista, 194, joiden netto-omaisuudesta, ja 2, joiden metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja.

³⁾ Näihin sisältyy 137, joiden varoista, 137, joiden netto-omaisuudesta, 4, joiden metsämaan, ja 1, jonka luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja, sekä 1, jonka veloista on epävarmat tiedot.

⁴⁾ Näihin sisältyy 123, joiden varoista, 2, joiden veloista, 121, joiden netto-omaisuudesta, 20, joiden metsämaan, 2, joiden luonnonniityn, ja 1, jonka muunlaisen maan pinta-alasta ei ole tietoja, sekä 1, jonka veloista, ja 2, joiden tilojen pinta-alasta on epävarmat tiedot.

⁵⁾ Näihin sisältyy 40, joiden varoista, 40, joiden netto-omaisuudesta, 47, joiden metsämaan, ja 2, joiden luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja, sekä 3, joiden tilojen pinta-alasta on epävarmat tiedot.

⁶⁾ Näihin sisältyy 7, joiden varoista, 7, joiden netto-omaisuudesta, 39, joiden metsämaan, ja 1, jonka luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.

⁷⁾ Näihin sisältyy 4, joiden varoista, 4, joiden netto-omaisuudesta, 27, joiden metsämaan, ja 1, jonka luonnonniityn pinta-alasta ei ole tietoja.

⁸⁾ Näihin sisältyy 5, joiden metsämaan pinta-alasta ei ole tietoja.

⁹⁾ Näihin sisältyy 3, joiden varoista, ja 3, joiden netto-omaisuudesta ei ole tietoja.

